

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ – ETAPA LOCALĂ

16 februarie 2014-CLASA a XI-a

1. Fie $A, B \in M_n(\mathbb{R})$ a.î. $A^2B = A^2 - B$.

a) Să se arate că matricea $I_n - B$ este inversabilă.

b) Să se demonstreze că $AB = BA$.

2. a) Să se găsească două matrice pătratice de ordin 2 cu elemente reale cu proprietatea că

$$A^2+B^2 = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}.$$

b) Să se arate că orice două matrice pătratice de ordin doi cu elemente reale cu proprietatea

$$\text{că } A^2+B^2 = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 2 \end{pmatrix} \text{ nu comută.}$$

G.M.12/2013

3. Fie $Ln = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e+x) \cdot \ln(e+zx) \cdot \dots \cdot \ln(e+nx) - 1}{x}$, $n \in \mathbb{N}^*$.

a) Să se calculeze $L_1 = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e+x)^{-1}}{x}$, $L_2 = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e+x) \cdot \ln(e+zx) - 1}{x}$

b) Să se demonstreze că $Ln = \frac{n(n+1)}{2e}$, $(\forall)n \in \mathbb{N}^*$.

4. Dacă $a \in (1, \infty)$, $b \in \mathbf{R}$ să se determine funcțiile continue $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ cu proprietatea că $f(ax+b)=f(x)$, $(\forall)x \in \mathbf{R}$ și $f\left(\frac{b}{1-a}\right) = 2014$.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timp de lucru 3 ore.

Fiecare subiect rezolvat corect se notează cu 7 puncte

Barem de notare – clasa a XI-a

Problema	Soluție	Punctaj
1	<p>a) Relația din ipoteză se mai scrie: $A^2(B - I_n) + B - I_n = -I_n \Leftrightarrow (A^2 + I_n)(I_n - B) = I_n \Rightarrow$ $\Rightarrow \det(I_n - B) \neq 0 \Rightarrow$ $\Rightarrow I_n - B$ este inversabilă .</p>	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>
	<p>b) Din a) $\Rightarrow (A^2 + I_n)(I_n - B) = I_n \Rightarrow (A + iI_n)(A - iI_n)(I_n - B) = I_n \Rightarrow$ (1p) $\Rightarrow (A - iI_n)(I_n - B)$ inversabilă, având inversa $(A + iI_n) \Rightarrow$ (1p) $\Rightarrow (A - iI_n)(I_n - B)(A + iI_n) = I_n \Rightarrow$ (1p) $\Rightarrow -IAB + IBA = 0_n \Rightarrow AB = BA$ (1p)</p>	<p>(1p)</p> <p>(1p)</p> <p>(1p)</p> <p>(1p)</p>
2	<p>a) Se punctează orice exemplu care îndeplinește condiția din enunț. Ex $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$, $B = \sqrt{\frac{3}{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$</p>	4p
	<p>b) Prin reducere la absurd se presupune că există $A, B \in \mathcal{M}_2(\mathbf{R})$, astfel încât $AB=BA$ și $A^2+B^2 = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$. $\det(A^2+B^2) = \det((A+iB)(A-iB)) = \det(A+iB)\det(A-iB) =$ $\det(A+iB)\det(\overline{A+iB}) = \det(A+iB)\det(A+iB) = \det(A+iB) ^2 \geq 0$ $\det(A^2+B^2) = -5$ Concluzia</p>	<p>0.5p</p> <p>2p</p> <p>0.5p</p>
3	<p>a) $L_1 = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e+x)-1}{x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln\left(1+\frac{x}{e}\right)}{\frac{x}{e}} \cdot \frac{1}{e} = \frac{1}{e}$ (1p)</p> <p style="text-align: center;"> $L_2 = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e+x) \cdot \ln(e+2x) - 1}{x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=}$ $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e+x) \cdot \ln(e+2x) - \ln(e+2x) + \ln(e+2x) - 1}{x}$</p> <p style="text-align: center;"> $= \lim_{x \rightarrow 0} \ln(e+2x) \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e+x)-1}{x} + \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln\left(1+\frac{2x}{e}\right)}{\frac{2x}{e}} \cdot \frac{2}{e} = \frac{1}{e} + \frac{2}{e} = \frac{3}{e}$ (2p)</p>	<p>1p</p> <p>2p</p>
	<p>b) Se poate utiliza metoda inducției matematice Pentru $n = 1$ afirmația este adevărată (conform a)) (1p)</p>	1p

	<p>Presupunem că $L_k = \frac{k(k+1)}{2e}, k \geq 1$ și demonstrăm că</p> $L_{k+1} = \frac{(k+1)(k+2)}{2e}$ $L_{k+1} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e+x) \cdot \dots \cdot \ln(e+kx) \cdot \ln(e+(k+1)x) - 1}{x} =$ $= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e+x) \cdot \dots \cdot \ln(e+kx) \cdot \ln(e+(k+1)x) - \ln(e+(k+1)x) + \ln(e+(k+1)x) - 1}{x}$ $= L_k + \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln\left(1 + \frac{(k+1)x}{e}\right)}{\frac{(k+1)x}{e}} \cdot \frac{k+1}{e} = \frac{k(k+1)}{2e} + \frac{k+1}{e} = \frac{(k+1)(k+2)}{2e}$	<p>1p</p> <p>2p</p>
4	<p>Fie $y=ax+b \Leftrightarrow x = \frac{y-b}{a}$. Atunci $f(y) = f\left(\frac{y-b}{a}\right), (\forall)y \in \mathbf{R}$</p> $f(y) = f\left(\frac{y-b}{a}\right) = f\left(\frac{\frac{y-b(a+1)}{a^2}-b}{a}\right) = f\left(\frac{y-b(a^2+a+1)}{a^3}\right).$ <p>Prin inducție matematică se obține $f(y) = f\left(\frac{y-b \sum_{i=0}^{n-1} a^i}{a^n}\right) = f\left(\frac{y}{a^n} - \frac{b}{a-1} \left(1 - \frac{1}{a^n}\right)\right), (\forall)n \in \mathbf{N}^*$.</p> <p>Cum f este continuă pe \mathbf{R} se obține că</p> $f(y) = \lim_{n \rightarrow \infty} f\left(\frac{y}{a^n} - \frac{b}{a-1} \left(1 - \frac{1}{a^n}\right)\right) = f\left(\frac{b}{1-a}\right) = 2014$ <p>Prin urmare funcția căutată este $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R} f(x) = 2014, (\forall)x \in \mathbf{R}$</p>	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>2p</p> <p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>